

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6620/2021
10.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Синиша Милић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Данило Жарковић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2628/20 од 21.04.2021. године, у седници одржаној 10.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2628/20 од 21.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П 475/2017 од 26.09.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и утврђено да непокретност уписана у лист непокретности РГЗ СКН Бачка Паланка број .. КО Бачка Паланка – Град и то стан у улици ... број .. у згради изграђеној на кп бр .. КО Бачка Паланка – Град, број зграде 1, стамбено-пословна зграда ..., број улаза .., ... спрат, стан број .., површине 61 м², представља заједничку имовину тужиле и сада покојног ВВ и то тужиле у 1/8 дела, а покојног ВВ у 7/8 делова. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужиле сувласник на 1/8 дела непокретности уписане у лист непокретности РГЗ СКН Бачка Паланка број .. КО Бачка Паланка – Град, ближе означеној у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, преко утврђеног удела од 1/8 тужиле у заједничкој имовини до 5/16 делова тужбени захтев је одбијен, као и захтев да део преко досуђеног буде изузет из заоставштине покојног ВВ. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиле накнади трошкове парничног поступка у износу од 98.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиле за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова од дана пресуђења до дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2628/20 од 21.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужиле, а жалба туженог одбијена и првостепена пресуда укинута и пресуђено тако што је утврђено да непокретност која је

уписана у листу непокретности РГЗ СКН Бачка Паланка број .. КО Бачка Паланка – Град и то стан у улици ... број .., број улаза .., ... спрат, стан број .., површине 61 м2, представља заједничку имовину тужиле и сада покојног ВВ, бившег из ... и утврђено да је тужилца сувласник са 5/16 делова описане непокретности, те се наведени сувласнички део те непокретности изузима из заоставштине сада пок. ВВ и обавезује тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 109.500,00 динара, са законском затезном каматом од првостепеног пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужилци накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 46.500,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је оценио да је ревизија туженог дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) испитао је побијану пресуду на основу члана 408. тог закона и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предметни стан је купљен у току трајања брачне заједнице тужиле и њеног сада покојног супруга ВВ и то три године пре његове смрти. Супружници су почев од 1967. године живели заједно и стицали, а обоје су били радно ангажовани све до пензионисања са сличним месечним приходима. Почев од 1971. године, живели су у породичној кући ВВ родитеља и то 1976. године, заједно са његовом мајком и братовљевом породицом, а након тога све до 2009. године и продаје куће живели су самостално, без других чланова породице. За време боравка у кући супружници су изводили радове текућег одржавања, али и инвестиционе радове на објекту. Сада пок. ВВ, супруг тужиле, стекао је 1/2 идеалног дела старе породичне куће пре закључења брака са тужилцом, а другу половину на основу уговора о доживотном издржавању закљученог са мајком за време трајања брака. У погледу уговора о доживотном издржавању утврђено је да није извршаван, па нема природу теретног правног посла већ се изједначава са уговором о поклону. Приликом куповине предметног стана, продавцу је дата капара у износу од 10.000 евра, а преостали износ до укупно уговорене купопродајне цене исплаћен је из средстава која су остварена продајом породичне куће тужилиног супруга, о чему је сачињена признаница на износ од 33.300 евра. Купопродаја стана се одвијала у блиској временској повезаности са продајом породичне куће тужилиног супруга у размаку од неколико дана, будући да је уговор о купопродаји предметног стана закључен 13.08.2009. године, а уговор о купопродаји породичне куће 17.08.2009. године. Купац породичне куће исплатио је део цене од 33.000 евра, а у накнадном року од 10 до 15 дана преостали износ од 12.000 евра, тако да следи да је део цене за куповину предметног стана обезбеђен продајом породичне куће која је у време отуђења била уписана као власништво тужилиног супруга. Међутим, како су супружници током трајања заједнице живота у браку, заједничким радом вршили значајна улагања у породичну кућу којима су утицали на

увећање њене вредности, то је о природи таквих улагања суд закључио имајући у виду обим и врсту радова који су извођени, а који су осим текућег одржавања имали и карактер инвестиционог улагања. Тужила је на тај начин током трајања брака стекла удео по основу увећања вредности посебне имовине супруга, а средства остварена продајом те непокретности и уложена у куповину предметног стана имају значај заједничке имовине супружника. Тужила је у току поступка предлагала извођење доказа вештачењем од стране вештака грађевинске струке ради утврђења обима и вредности изведених радова на кући у току трајања заједнице, али вештачење није могло бити обављено, јер је купац у међувремену породичну кућу срушио. У ранијој фази поступка правноснажно је одлучено о захтеву тужиље преко 5/16 идеалних делова пресудом П 8581/13 од 14.12.2016. године, тако што је тужбени захтев усвојен у овом уделу, без да је суд одлучио о захтеву преко тог дела, а до тражених 23875/43300 делова, у вези чега тужила није поднела захтев за допуну пресуде, па се сматра да је у том делу повукла тужбу.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио, након што је отворио расправу и извео предложене доказе које је оценио у смислу члана 8. ЗПП, закључујући да је сувласнички удео тужиље по основу стицања у браку подједнак, па је одлучујући у границама тужбеног захтева утврдио сувласнички удео тужиље од 5/16 идеалних делова предметног стана, који не представља заоставштину њеног супруга. Супружници су током трајања заједнице живота у браку, заједничким радом вршили значајна улагања у породичну кућу којима су утицали на увећање њене вредности, па је о природи таквих улагања закључио имајући у виду обим и врсту радова који су извођени, а који су осим текућег одржавања имали и карактер инвестиционог улагања. Тужила је на тај начин током трајања брака стекла удео по основу увећања вредности посебне имовине супруга, а средства остварена продајом те непокретности и уложена у куповину предметног стана имају значај заједничке имовине супружника. Сразмер њихових удела оцењен је у једнаким деловима у складу са законском претпоставком, а у истом режиму налазила су се и средства која су супружници предали продавцу предметног стана на име капаре и која су обезбедили позајмицом од тужиљине сестре.

По оцени Врховног суда становиште другостепеног суда засновано је на правилној примени материјалног права из члана 170. 171. и 180. Породичног закона, због чега се неосновано ревизијом указује на супротно.

Према члану 171. Породичног закона, имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину (став 1.), а деобом заједничке имовине у смислу овог закона, сматра се утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини (члан 177.). По члану 180. наведеног закона ако супружници не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу заједничке имовине врши суд (судска деоба), при чему се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине.

Неосновано се ревизијом туженог побија другостепена пресуда указивањем на погрешну примену материјалног права, а заправо оспорава утврђено чињенично стање наводима да тужиља није доказала свој допринос у увећању вредности породичне куће свог супруга, путем адаптације или доградње. Тужиља је у поступку предложила извођења доказа од стране вештака грађевинске струке које није могло бити обављено будући да је купац породичне куће исту срушио. Другостепени суд је оценио све изведене доказе и своју оцену тих доказа образложио, па је на основу резултата целокупног поступка по свом уверењу закључио да су супружници током трајања заједнице живота у браку, заједничким радом вршили значајна улагања у породичну кућу супруга тужиље, којима су утицали на увећање њене вредности, па је о природи таквих улагања закључио имајући у виду обим и врсту радова који су извођени, а који су осим текућег одржавања имали и карактер инвестиционог улагања. Тужиља је на тај начин током трајања брака стекла удео по основу увећања вредности посебне имовине супруга у смислу члана 170. став 2 Породичног закона, а средства остварена продајом те непокретности и уложена у куповину предметног стана имају значај заједничке имовине супружника. Полазећи од законске претпоставке о подједнаким уделитема супружника у стицању, другостепени суд је закључио да је допринос тужиље у стицању предметног стана подједнак доприносу њеног супруга, па је одлучујући у границама тужбеног захтева утврдио њено право својине на уделу од 5/16 идеалних делова који не представљају заоставштину супруга, сада пок. ВВ.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић